

OKRESNÁ PROKURATÚRA TREBIŠOV
Jána Husa 1925/15, 075 01 Trebišov 1

Číslo: 2 Pv 123/13/8811-34
EEČ: 2-69-672-2017

Trebišov 16.08.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 1585/7 XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 07.09.2009 v XXXXX uzatvoril ako klient Consumer Finance Holding, a.s., XXXXX, Hlavné námestie č. 12, v predajni XXXXX XXXXX zmluvu o pôžičke č. 9093244610 so spoločnosťou Consumer Finance Holding, ktorej predmetom bolo financovanie tovaru – televízor zn. Samsung 42B430 vo výške 515,-€ a v zmysle tejto zmluvy o pôžičke dňa 07.09.2009 prevzal uvedený tovar v hodnote 515,-€, pričom podľa zmluvy o pôžičke vyplatil v hotovosti sumu 65,26 € a podľa splátkového kalendára mal zostatok úveru vo výške 662,74 € splatiť 12 mesačnými splátkami vo výške 46,58 €, kde pri podpise úverovej zmluvy uviedol nepravdivé údaje o tom, že je zamestnaný vo firme XXXXX, XXXXX s čistým mesačným príjmom 655,-€ a ku dnešnému dňu nezaplatil žiadnu splátku, čím takto svojim konaním spôsobil spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., XXXXX škodu vo výške najmenej 662,74 €.

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ vtedajšieho oddelenia ekonomickej kriminality Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Trebišove uznesením sp. zn. ORP-37/OEK-TV-2013 zo dňa 20.02.2013 podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vzniesol obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto uznesenia.

Obvinený XXXXX nebol v tejto veci v procesnom postavení obvineného vypočítaný vzhľadom k tomu, že sa nepodarilo zabezpečiť jeho prítomnosť a ani ustáliť adresu jeho pobytu v zahraničí.

Z výsluchu splnomocnenej zástupkyne spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. XXXXX vyplynulo, že pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o pôžičke č. 9093244610, evidenčné číslo 1865896 bola postúpená na spoločnosť XXXXX. K uzatváraniu predmetnej zmluvy o pôžičke uviedla, že obvinený preukázal svoju totožnosť občianskym preukazom. Zároveň uviedol, že je od 03/2009 zamestnaný u XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom vo výške 650,-€.

Splnomocnená zástupkyňa spoločnosti XXXXX XXXXX vo svojej výpovedi potvrdila postúpenie pohľadávky voči obvinenému na túto spoločnosť a do vyšetrovacieho spisu zároveň predložila relevantné doklady týkajúce sa uvedeného postúpenia, predovšetkým zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 07.03.2013. Za spoločnosť uplatnila nárok na náhradu škody v sume 743,59 €, ktorá pozostáva z neuhradeného úveru vo výške 548,76 €, ostatného príslušenstva vo výške 98,25 € a zákonného úroku vo výške 96,58 €. K okolnostiam uzatvorenia zmluvy o pôžičke sa nevedela vyjadriť.

Z listinných dôkazov poukazujem na Zmluvu o pôžičke č. 9093244610 zo dňa 07.09.2009, v ktorej je ako zamestnávateľ obvineného uvedený subjekt XXXXX XXXXX, telefonický kontakt: XXXXX. Ďalej je v zmluve v tejto súvislosti uvedený čistý mesačný príjem obvineného vo výške 650,-€ a údaj, že je zamestnaný od 3.2009.

Na druhej strane zmluvy sú obsiahnuté Všeobecné obchodné podmienky, pričom v zmysle článku 15.17 „Klient a Povinný súhlasia s tým, aby Spoločnosť informácie overovala u iných osôb podľa uváženia Spoločnosti, najmä avšak nielen u zamestnávateľa Klienta a za tým účelom poskytuje súhlas všetkým týmto iným osobám na poskytnutie informácií Spoločnosti.“

Podľa správy spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. zo dňa 11.03.2013 sa pri Zmluve o pôžičke číslo 1865896 nenachádza kópia pracovnej zmluvy, údaje o zamestnávateľovi sú uvedené na zmluve o pôžičke.

Sociálna poisťovňa v správe zo dňa 25.03.2013 uviedla, že podľa vyjadrenia Okresnej správy sociálneho zabezpečenia XXXXX obvinený ku dňu 08.09.2013 nie je ani nebol vedený v evidencii XXXXX u zamestnávateľa XXXXX, XXXXX

Zo správy Obvodného oddelenia Bojkovice Polície ČR zo dňa 08.01.2013 vyplýva, že subjekt XXXXX XXXXX už najmenej 10 rokov neexistuje, na uvedenej adrese sa nachádza iný podnik vo vlastníctve iného subjektu. Podľa osobnej znalosti osoba XXXXX v Bojkoviciach v minulosti bývala, ale už 10 rokov tam nebýva.

Z výpisu zo živnostenského registra ČR k podnikateľskému subjektu XXXXX – XXXXX zo dňa 07.01.2013 vyplýva, že tento subjekt ukončil podnikateľskú činnosť dňa 03.01.2006, kedy zaniklo jeho posledné živnostenské oprávnenie.

Prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu.

Skutkovou podstatou trestného činu sa rozumie súhrn konkrétnych znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako konkrétny trestný čin, pričom každá skutková podstata trestného činu obsahuje znaky charakterizujúce objekt trestného činu, objektívnu stránku trestného činu, subjekt trestného činu a subjektívnu stránku trestného činu. Všetky tieto znaky tvoria jednotný celok, sú v skutkovej podstate obligatórne a existujú pri každej skutkovej podstate trestného činu. Len pri existencii všetkých štyroch obligatórných znakov súčasne môže byť určité konanie kvalifikované ako trestný čin.

Pri posudzovaní trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona je okrem iného podstatné a dôležité aj dokazovanie dodržania, či nedodržania obvyklej miery opatrnosti na strane klamaného (poškodeného), pretože môže byť až dôvodom nenaplnenia znakov objektívnej stránky trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona, t. j. zavinenie klamaného (poškodeného) môže byť tak veľké (alebo povedané inak, nedodržanie obvyklej miery opatrnosti na strane klamaného môže byť tak zásadné), že vylučuje naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona (a to konkrétne znaku „vedenia do omylu“) a pôjde len o občianskoprávnu problematiku, kde riešenie sporných otázok bude spadať výhradne do kompetencie súdov v civilnom konaní.

K samotnej povinnej miere opatrnosti je nutné uviesť, že povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti má každý (teda aj klamaný, či poškodený) a táto povinnosť vyplýva z § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého si každý musí počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Predmetné ustanovenie sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov, bez ohľadu na to či ide o fyzické alebo právnické osoby a povinnosť z neho vyplývajúca je povinnosť právna. Ide teda o všeobecnú prevenčnú povinnosť (povinnosť konať tak aby sa škodám predchádzalo) a ak si niekto túto povinnosť nesplní, koná protiprávne a preto aj zodpovedá za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto protiprávnym konaním.

Na predmetné ustanovenie nadväzuje ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, t. j. aj povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. A napokon, je potrebné pripomenúť aj ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré hovorí o zavinení poškodeného, pričom uvádza, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka sú dôležité aj z hľadiska trestného práva a to nielen pre rozhodovanie súdu v adhéznom konaní (t. j. o nárokoch poškodených na náhradu škody), ale aj z hľadiska posudzovania naplnenia znakov objektívnej stránky konkrétneho trestného činu (v danom prípade trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona).

K znaku „vedenia do omylu“ je v kontexte posúdenia obvyklej miery opatrnosti možné zhrnúť, že obyčajné klamstvo nie je „uvádzaním do omylu“ vtedy, keď tvrdenie konkrétnej osoby podlieha preskúmvaniu a keď okrem živého tvrdenia nebolo urobené nič, čím by sa preskúmvanie sťažilo. Ak má teda osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu možnosti preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami dostupnými a bežne použiteľnými, nie je možné len samotné uvedenie nepravdy bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že poškodená spoločnosť nepostupovala obozretné a nedodrжала obvyklú mieru opatrnosti pri uzatváraní zmluvy o pôžičke s obvineným. V prvom rade sa uspokojila len s tvrdeniami obvineného o jeho zamestnávateľovi, ktoré už aj samé o sebe vykazujú rozpory a od obvineného nebolo vyžadované ani predloženie pracovnej zmluvy alebo akéhokoľvek iného relevantného dokladu preukazujúceho existenciu jeho pracovného pomeru a príjmu (potvrdenie o príjme, daňové priznanie, výpis z účtu, výpis zo ŽR alebo OR, prípadne iné).

Obvineným uvedený zamestnávateľ už pritom v čase uzatvárania zmluvy podľa verejne dostupného živnostenského registra ČR neexistoval. Tento zamestnávateľ je pritom v samotnej zmluve uvedený najprv so sídlom v ČR, následne aj v XXXXX Údaje k tomuto zamestnávateľovi sú zároveň neúplné, keď pri ňom nie je uvedené napríklad ani identifikačné číslo. Tieto skutočnosti ostali poškodenou spoločnosťou bez povšimnutia, hoci ešte viac odôvodňovali potrebu obozretného postupu.

Na základe týchto skutočností je možné zhrnúť, že len samotné nadiktovanie údajov o zamestnávateľovi, navyše rozporných a neúplných, nemôže byť hodnotené ako uvedenie do omylu v zmysle skutkovej podstaty stíhaného trestného činu, pretože ich jednoduchým overením napríklad prostredníctvom verejne dostupného živnostenského registra ČR by mohla poškodená spoločnosť tvrdené nepravdy odhaliť a škode predísť. Poškodená spoločnosť pritom rezignovala aj na uplatnenie iných v obdobných prípadoch obvyklých postupov, keď nevyžadovala akýkoľvek doklad o príjme obvineného, hoci aj v predtlačí samotnej zmluvy o pôžičke sú nato vytvorené položky. Nepokúsila sa ani o telefonické kontaktovanie uvedeného zamestnávateľa prostredníctvom obvineným nadiktovaného telefónneho čísla alebo iné overenie, hoci disponovala súhlasom dlžníka na takýto postup aj v zmysle všeobecných obchodných podmienok. Za tejto situácie nie je možné prostriedkami trestného práva sanovať následky laxného prístupu poškodenej spoločnosti.

Vyššie opísaný skutok tak pre absenciu povinného znaku objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona a to

„uvedenia do omylu“ nie je týmto prečinom a nevykazuje ani znaky iného trestného činu.

Podľa § 2 ods. 1 Tr. poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 2 Tr. poriadku do základných práv a slobôd v prípadoch dovolených zákonom možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie.

V zmysle vyššie uvedeného bolo dostatočne preukázané a zdôvodnené, že nebola naplnená objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Tr. zákona a preto by prípadné iniciovanie ďalších úkonov smerujúcich k zabezpečeniu prítomnosti obvineného kvôli jeho výsluchu, ktorý by k priaznivejšiemu záveru vo vzťahu k obvinenému nemohol viesť, presahovalo v rozpore s citovanými základnými zásadami trestného konania jeho účel.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné trestné stíhanie obvineného XXXXX pre vyššie uvedený skutok zastaviť, pretože nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Miroslav Kohan
prokurátor